

HÁROM KELETI PARTNERSÉGI SZOMSZÉD: UKRAJNA, MOLDOVA ÉS BELARUSZ

Az EU 2009-ben kialakított keleti partnerségi politikája hat posztszovjet államra terjed ki: Örményország, Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Moldova és Ukrajna. A partnerség célja, hogy támogatást nyújtson ezen országok politikai, szociális és gazdasági reformtörekvéseihez a demokratizálódás és a jó kormányzás, az energiabiztonság, a környezetvédelem, valamint a gazdasági és társadalmi fejlődés fokozása érdekében. Belarusz kivételével az összes résztvevő tagja az Euronest Parlamenti Közgyűlésnek.

UKRAJNA

Az Ukrajnában 2013 novembere óta tartó drámai események az Unió melletti tüntetésként kezdődtek az akkori elnök, Viktor Janukovics azon döntése miatt, hogy nem írja alá az Unióval kötendő társulási megállapodást, amelyet 2012 márciusában kezdeményeztek. A mozgalom végül kormányváltáshoz és parlamenti választásokhoz vezetett 2014 októberében, amely során Európa- és reformpárti pártok kerültek hatalomra.

Az „Euromajdan” mozgalmat követően, 2014 márciusában Oroszország jogellenesen annektálta a Krímet, Ukrajna keleti része pedig Oroszország által támogatott szeparatisták szította háborúba süllyedt. Az ENSZ szerint a konfliktus kezdete óta több mint 12 000 embert öltek meg Ukrajnában^[1]. Az áldozatok között található a maláj légitársaság MH17 számú járatának 298 utasa, amely a szeparatisták által ellenőrzött területen zuhant le 2014. július 17-én.

A 2015-ben megkötött minszki megállapodások és az új tárgyalási formák – a háromoldalú összekötő csoport (EBESZ, Oroszország és Ukrajna) és a normandiai négyek (Oroszország, Ukrajna, Németország és Franciaország) – létrehozása ellenére a harcok rendszeres kitörése miatt megkérdőjeleződött a fegyverszünet fenntarthatósága. Az EU Oroszország elleni gazdasági szankcióit a minszki megállapodás Moszkva általi maradéktalan teljesítéséhez kötötte. A szankciók azóta is érvényben vannak.

2017. június 11-én lépett hatályba a biometrikus útlevelel rendelkező ukrán állampolgárok vízummentes utazása az Unióba legfeljebb 90 napos tartózkodás esetén, mivel Ukrajna teljesítette a vízumliberalizációs cselekvési terv kritériumait. A rövid távú vízummentes rendszer célja, hogy erősítse az emberek közötti

[1] <https://www.ohchr.org/Documents/Countries/UA/ReportUkraine16Nov2018-15Feb2019.pdf>

kapcsolatokat, valamint az EU és Ukrajna közötti üzleti, társadalmi és kulturális kötetlékeket^[2].

A társulási megállapodás 2017. szeptember 1-jén lépett hatályba, bár ideiglenes és részleges alkalmazása már 2014. november 1-jén elkezdődött. A megállapodás egyik legfontosabb eleme, a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségről szóló megállapodás 2016. január 1-jén vált teljes mértékben működőképessé.

A társulási megállapodás új gazdasági lehetőségeket kínál az EU és Ukrajna számára egyaránt. Az EU a megállapodás révén megszilárdította pozícióját mint Ukrajna legfontosabb kereskedelmi partnere. 2017 első nyolc hónapjában az Ukrajnából az Unióba irányuló kivitel és az Unióból érkező behozatal egyaránt mintegy 27%-kal nőtt az előző év ugyanezen időszakára^[3].

A 2019. április 18-i elnökválasztáson Porosenko elnököt legyőzte a politikai élet egy új szereplője, Volodimir Olekszandrovics Zelenszkij. A Parlamenti választásokat 2019 októberére tűzték ki.

Az ukrain reformfolyamat politikai támogatása mellett az EU egy 12,8 milliárd eurós támogatási csomagra is kötelezettséget vállalt, az ukrán reformfolyamat támogatása érdekében, amelyből 2,81 milliárd euró már folyósításra került makroszintű pénzügyi támogatás formájában. Egy közösen meghatározott reformprogram keretében az EU számos kiemelt területen szoros figyelemmel kíséri a haladást: a korrupció elleni küzdelem, az igazságszolgáltatás reformja, az alkotmányos és választási reformok, az üzleti környezet javítása és az energiahatékonyság, valamint a közigazgatás reformja. A makroszintű pénzügyi támogatás harmadik és egyben utolsó, 600 millió eurós összegű részletét 2018. január 18-án törölték, mivel Ukrajna nem teljesítette a megállapított feltételeket. A Bizottság ezt követően 2018 márciusában új, 1 milliárd euró összegű makroszintű pénzügyi támogatási programot javasolt, amelyet az Európai Parlament 2018 júniusában és a Tanács 2018 júliusában hagyott jóvá^[4].

2014 őszén a Bizottság létrehozott egy, az uniós intézmények és tagállamok szakértőiből álló, kifejezetten [Ukrajnát támogató csoportot](#), amely az ukrán hatóságok számára biztosít koordinációt és tanácsadást a kulcsfontosságú reformágazatokban.

Az [EU ukrain polgári biztonsági ágazati reformra vonatkozó tanácsadó missziója](#) – amelyet 2014 decemberében hoztak létre Ukrajnában – koordinálja a polgári biztonsági ágazatot célzó nemzetközi támogatást, és az operatív tevékenységeken kívül stratégiai tanácsadást nyújt az ukrán hatóságoknak, beleértve a képzést is, a jogállamiságot erősítő, fenntartható, elszámoltatható és hatékony biztonsági szolgálatok kialakítása tárgyában.

A. Az Európai Parlament álláspontja

A jelenlegi jogalkotási ciklus 2014. júniusi kezdete óta az Európai Parlament tíz állásfoglalást fogadott el Ukrajnával kapcsolatban. A legutóbbi, az EU Ukrajnával kötött társulási megállapodásának végrehajtásáról szóló határozatot 2018. december 12-én fogadták el. Az Európai Parlament 2018. október 25-én állásfoglalást

[2]https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-Homepage/4081/eu-ukraine-relations-factsheet_en

[3]https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-Homepage/4081/eu-ukraine-relations-factsheet_en

[4]http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6600_en.htm

fogadott el az Azovi-tengeren kialakult helyzetről. 2018-ban a Parlament a gondolat szabadságáért járó Szaharov-díjat Oleg Szcencov filmrendezőnek ítélte oda, akit 20 év börtönbüntetésre ítélték Oroszországban a Krím Oroszország általi illegális megszállása elleni tiltakozásért.

B. Parlamenti együttműködés

Elmar Brok, az ukrainai demokráciatámogatási tevékenységeket vezető európai parlamenti képviselő irányítása alatt az Európai Parlament átfogó kapacitásépítő programot is végrehajt az ukrán parlament, a Verhovna Rada számára. Ezek az erőfeszítések azokra az ajánlásokra épülnek, amelyeket a Cox volt parlamenti elnök által 2016 szeptembere és 2017 februárja között lefolytatott igényfelmérő küldöttség során fogalmaztak meg.

A Parlament a Jean Monnet párbeszédnek nevezett közvetítési folyamat irányításáért is felelős, amely a Verhovna Rada elnökét és a politikai csoportok vezetőit fogja össze a fenti ajánlások végrehajtásának nyomán követése céljából.

A Parlament támogatásának és kapacitásépítésének jogi kereteit a Verhovna Radával közösen 2015. július 3-án aláírt egyetértési nyilatkozat és a két jogalkotó testület főtitkárai által 2016 márciusában aláírt adminisztratív együttműködési megállapodás teremti meg.

Az EU–Ukrajna Parlamenti Társulási Bizottság 9. ülésére Strasbourgban került sor 2019. március 13. és 14. között. A záró nyilatkozatban és az ajánlásokban a bizottság ismételten kijelenti, hogy határozottan támogatja Ukrajna szuverenitását és területi integritását a nemzetközileg elismert határokon belül. Legmélyebb aggodalmát fejezi ki a Donyec-medencében uralkodó biztonsági helyzet további romlása miatt, és elítéli Oroszország azovi-tengeri tevékenységét, amennyiben az sérti a nemzetközi tengerjogot és Oroszország nemzetközi kötelezettségvállalásait. Elismeri a 2014 óta a rendkívül kedvezőtlen feltételek ellenére végrehajtott reformtörekvéseket, és különösen üdvözli az olyan területeken elért haladást, mint az energetika, az egészségügy, a közigazgatás, a nyugdíjak, az oktatás, a decentralizáció, a közbeszerzés, a védelem és a biztonság, a banki és pénzügyi ágazatok, a vállalati jog és kormányzás. Megismétli továbbá, hogy a korrupció elleni hatékony küzdelem elengedhetetlen a teljes reformfolyamat sikeréhez, valamint az igazságügyi reform befejezéséhez^[5].

C. Választásmegfigyelés

Az Európai Parlament nagyon aktív volt az ukrán választások megfigyelésében, 2014-2015-ben három megfigyelő missziót küldött: a 2014. május 25-i elnökválasztásokra, a 2014. október 26-án tartott parlamenti választásokra és a 2015. október 25-i helyhatósági választásokra.

2016. szeptember 18-án a Krím egész területén oroszországi parlamenti választásokat tartottak, azonban az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) nem figyelte meg azokat. 2018. március 18-án az orosz elnökválasztást megtartották a Krím területén

[5] <http://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-ua/activities/inter-parliamentary>

is. Az Unió ezt elítélte és válaszul új szankciókat fogadott el^[6]. 2014. november 2-án „elnökválasztást és parlamenti választásokat” tartottak Ukrajna keleti régióiban. Az EU nem ismerte el a választásokat és azokat jogellenesnek, továbbá a minszki megállapodások betűjének és szellemének ellentmondónak tekinti. Az Európai Parlament 2019. április/márciusban választási megfigyelő missziót indított az elnökválasztásra. A Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala szerint az alapvető szabadságokat általában tiszteletben tartották, és a jelöltek szabadon kampányolhattak. A szavazás jól szervezett, átlátható és hatékony volt. Néhány szabálytalanság és az állami forrásokkal való visszaélésre és a szavazatok felvásárlására utaló számos jel aláásta a folyamat hitelességét.

MOLDOVA

2016. június 27-én az EU és Moldova társulási megállapodást írt alá, beleértve egy mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség kialakítását is, amelyet 2016-ban lépett életbe. A társulási megállapodás megerősíti Moldova és az Unió politikai és gazdasági kapcsolatait. Reformtervet határoz meg a jó kormányzás és a gazdasági fejlődés szempontjából kulcsfontosságú területeken, és számos ágazatban megerősíti az együttműködést. A megállapodás aláírásával Moldova elkötelezte magát az országos szakpolitikák uniós jogszabályokon és gyakorlaton alapuló megreformálása mellett. A társulási megállapodás végrehajtásának menetét a 2017 augusztusában elfogadott, a 2017–2019 közötti időszakra vonatkozó felülvizsgált társulási menetrend határozza meg, 13 fő prioritással. A nagyratörő menetrend megvalósítása érdekében az ország jelentős uniós támogatásban részesül.

Moldova a keleti partnerség első országa, amely 2014 áprilisa óta vízummentességet élvez. A 2014-es banki csalási botrányt követően az uniós támogatást átmenetileg felfüggesztették. Ugyanakkor miután 2016 végén megállapodás született a Moldova és a Nemzetközi Valutaalap (IMF) közötti programról – amelynek fő célja a moldovai bankszektor stabilizálása volt –, az EU folytatta a költségvetési támogatás folyósítását. Az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI) keretében Moldovának nyújtott kétoldalú támogatás összege a 2014-2017-es időszakban mintegy 335–410 millió euró között mozgott. A 2017–2020 közötti időszakra vonatkozó új uniós többéves program (284–348 millió euró), amelyet 2017 szeptemberében fogadtak el, a következő prioritásokra összpontosít: a gazdasági fejlődés és a piaci lehetőségek; az intézmények megerősítése és a jó kormányzás, beleértve a jogállamiságot és a biztonságot; a konnektivitás, az energiahatékonyság, a környezetvédelem, az éghajlatváltozás; valamint a mobilitás és az emberek közötti kapcsolatok.

A 2014. évi moldovai parlamenti választások a liberálisok és demokraták koalíciójához vezettek, bár az oroszbarát Szocialista párt lett a legnagyobb párt. A kormány összetétele azonban többször is megváltozott, és a parlamentben számos képviselő pártot cserélt, ami megváltoztatta a politikai helyzetet, és rávilágított az ország politikai instabilitására. A 2016 őszi elnökválasztást a Szocialista párt oroszbarát jelöltje, Igor Dodon nyerte meg.

[6] <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/05/14/ukraine-eu-adds-five-persons-involved-in-the-organisation-of-russian-presidential-elections-in-illegally-annexed-crimea-and-sevastopol-to-sanctions-list/>

A kormánykoalíció 2017. júliusában új választási törvényt fogadott el, áttérve az arányos rendszerről a vegyes rendszerre, amelyben 51 parlamenti képviselőt egyéni választókerületekben választanak meg, 50 parlamenti képviselőt pedig arányos szavazással, a Velencei Bizottság, az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala és több uniós vezető negatív véleménye ellenére is. A 2019 februárjában tartott parlamenti választásokat a Szocialista Párt ismét megnyerte (35 képviselői hely), ezt követte a Demokrata Párt (30 képviselői hely), az ACUM-blokk (26 hely) és a Şor párt (7 képviselői hely). Az ACUM azokat a választókat képviseli, akik nem kívánják támogatni a szocialistákat, ám elégedetlenek a Demokrata Párt kormányzásával az elmúlt öt évben, amelyet politikai manipuláció és korrupció jellemezett.

Moldova számára a legnagyobb kihívást továbbra is a Moldovától való függetlenségét egyoldalúan kinyilvánító Dnyeszter-melléki szakadár terület kérdése jelenti. Az EU megfigyelőként részt vesz a Dnyeszter-melléki konfliktus rendezéséről szóló 5 + 2 tárgyalási folyamatban, és továbbra is támogatja az átfogó, békés rendezést, amely Moldova szuverenitásán és területi integritásán, valamint a Dnyeszter-melléki régió különleges jogállásán alapszik.

Ezen túlmenően időnként kiújul a politikai konfliktus Chişinău és Comrat, Gagauzia autonóm terület fővárosa között, Gagauzia különleges státusza miatt.

A. Az Európai Parlament álláspontja

2017. július 4-én az Európai Parlament elfogadta a Bizottság azon javaslatára vonatkozó [álláspontját](#), amely legfeljebb 100 millió euró makroszintű pénzügyi támogatást nyújtana Moldova számára. A Parlament hangsúlyozta, hogy a támogatást a gazdasági és a társadalmi fejlődést hivatott előmozdítani, továbbá, hogy a makroszintű pénzügyi támogatás folyósításának előfeltétele a hatékony demokratikus mechanizmusok tiszteletben tartása, a parlamenti rendszert és a jogállamiságot is beleértve. 2018 júliusában a makroszintű pénzügyi támogatás első részletét befagyasztották, miután a fővárosban, Chişinăuban rendezett helyhatósági választásokat érvénytelenítették, amikor Nastase ellenzéki jelölt nyerte meg azokat.

B. Parlamenti együttműködés

Az EU és Moldova közötti kapcsolatok 2014-ben, a társulási megállapodás aláírásával váltak hivatalossá. Az EU–Moldova Társulási Tanács első ülésére 2015. március 16-án, az EU–Moldova Parlamenti Társulási Bizottság hatodik ülésére pedig 2018 áprilisában, Chişinăuban került sor^[7]. A zárónyilatkozatot és az ajánlásokat tartalmazó dokumentumban a bizottság arra ösztönzi a moldovai intézményeket, hogy működjenek együtt, és olyan kézzelfogható reformokra összpontosítsanak, amelyek célja a moldovai polgárok életének konkrét javítása, beleértve a jólét növelését és a jogállamiság megerősítését, valamint hangsúlyozza, hogy továbbra is a társulási megállapodás/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtására kell összpontosítani. A bizottság kiemeli, hogy a civil társadalom fontos szerepet játszik a társulási megállapodás végrehajtásának ellenőrzésében. Emlékeztet továbbá a médiapluralizmus biztosításának fontosságára, beleértve a televíziós csatornák

[7] http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/141500/1150543-5_VE.pdf

sokszínűségét, valamint a független média és a véleménynyilvánítás szabadságának védelmét. Végül különösen hangsúlyozza a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelmet, valamint a pártatlan és jól működő igazságszolgáltatás előmozdításának szükségességét, ösztönözve a hatóságokat annak biztosítására, hogy a 2018–2020 közötti időszakra vonatkozó új igazságügyi stratégia orvosolja a meglévő hiányosságokat.

C. Választásmegfigyelés

A Parlamentet meghívták a Moldovában zajló összes közelmúltbeli parlamenti választás megfigyelésére. A 2016-os elnökválasztást az Európai Parlament küldöttsége is megfigyelte. A küldöttség nagyra értékelte a központi választási bizottság munkáját és elismerésének adott hangot a nagy számú női jelölt miatt, ugyanakkor elítélte az adminisztratív erőforrásokkal való visszaélést, a kampányfinanszírozás átláthatatlanságát és a kiegyensúlyozatlan médiabeszámolókat. 2019 februárjában a Parlament megfigyelte a moldovai parlamenti választásokat, és kijelentette, hogy a szavazásra jelentős incidensek nélkül került sor, és általában megfelelően bonyolították le. Aggályok merültek fel azonban azzal kapcsolatban, hogy egyes polgároknak fizettek azért, hogy bizonyos pártokra szavazzanak, a szavazók szervezett buszos utaztatása keretében a Dnyeszter-mellékről. Az ODIHR előzetes jelentése megállapította, hogy a kampányt beárnyékolják a közalkalmazottakra gyakorolt nyomásra vonatkozó állítások, a szavazatvásárlásra mutató határozott jelek és az állami forrásokkal való visszaélés. Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének küldöttsége kijelentette, hogy az új választási rendszer megerősítette a Velencei Bizottság által felvetett fő aggályokat: a vagyonos üzletemberek indokolatlan befolyásának megelőzésére szolgáló hatékony mechanizmusok hiánya, valamint a pártok és képviselőjelöltek finanszírozásának gyenge ellenőrzése és a nem megfelelő szankciók.

BELARUSZ

Az elmúlt évtizedekben az EU Belarusszal fenntartott kapcsolatai az emberi és polgári jogok folyamatos megsértése miatt időnként nehézségekbe ütköztek. 2015 óta azonban Belarusz nyitottabb hozzáállást tanúsított az EU és a keleti partnerség irányába. A nyugati országokkal való kapcsolata a 2015. októberi elnökválasztás közeledtével javult, és házigazda minőségében fontos szerepet játszott az ukrán válsággal foglalkozó, uniós közvetítéssel folytatott tárgyalásokban. Válaszul az EU a „kritikus elkötelezettség” politikáját érvényesíti Belarusszal szemben, amelyet a Tanács 2016. február 15-i [következtetései](#) körvonalaztak.

Amellett, hogy az EU elítéli Belarusz jól dokumentált emberi jogi jogsértéseit, Brüsszel nyitott a további uniós szerepvállalásra és az ágazati együttműködésre – azzal a feltétellel, hogy a kapcsolat közös értékeken alapul. A Belarusszal szembeni jövőbeni uniós politika kialakításában továbbra is kulcsszerepet játszik az, hogy az ország kézzelfogható lépéseket tesz-e az egyetemes alapvető szabadságok tiszteletben tartására – többek közt a halálbüntetést illetően –, valamint a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartására.

A Tanács 2016. február 25-én úgy határozott, hogy 170 olyan személlyel és 3 társasággal szemben nem hosszabbítja meg a korlátozó intézkedéseket, melyek listán való bejegyzését már amúgy is felfüggesztették. A többi, már meglévő intézkedést azonban – beleértve a fegyverembargót, az eszközök befagyasztását és két ellenzéki politikus, egy üzletember és egy újságíró eltűnésének megoldatlan ügyével kapcsolatban a listán szereplő négy személlyel szembeni utazási tilalmat – egy évvel meghosszabbította. A Tanács 2020. február 28-ig meghosszabbította a korlátozó intézkedések hatályát^[8].

Az EU és Belarusz közötti emberi jogi párbeszéd 2016-ban folytatódott, és a legutóbbi fordulóra 2017 júliusában került sor. A magas rangú tisztviselők szintjén folyó szakpolitikai párbeszéd fórumának megteremtése érdekében 2016-ban létrehozták az EU–Belarusz koordinációs csoportot. E testület fő célja az EU és Belarusz közötti együttműködés irányítása és a kapcsolatok továbbfejlesztésének felügyelete. 2018 áprilisában ötödik alkalommal ülésezett az EU–Belarusz koordinációs csoport: az EU ismét hangoztatta a választási jogszabályok átfogó reformjának szükségességét és továbbra is ellenezte a halálbüntetést^[9].

Belarusz proaktív módon vesz részt a keleti partnerségben, bilaterális és multilaterális formában egyaránt. 2017-ben lezárultak a mobilitási partnerségről folytatott tárgyalások, jelenleg pedig a vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodásokról folynak tárgyalások. A felek jelenleg is tárgyalásokat folytatnak a partnerség prioritásairól, amely a Belarusz és az EU között aláírt első dokumentum lesz.

A tagadhatatlan haladás ellenére emberi jogi kérdésekben továbbra is aggasztó a helyzet. A 2017 februárjában és márciusában Belaruszon végigsöprő tiltakozó hullám a kétoldalú kapcsolatok újabb fordulópontját jelentette. Az EU határozottan elítélte a békés tüntetők elleni fellépést. Emellett Belaruszban 2017-ben két fogvatartottat, 2018-ban pedig további négy fogvatartottat kivégeztek. Így Belarusz továbbra is az egyetlen ország az európai kontinensen, amely halálbüntetéseket hajt végre. A halálbüntetésre vonatkozó moratóriumról szóló vitákra – annak esetleges eltörlésére tekintettel – rendszeresen sor kerül, de a megvalósulás még várat magára.

A. Az Európai Parlament álláspontja

Az elmúlt években az Európai Parlament több, a belarusz fejleményeket – a politikai foglyokat, a médiaszabadságot és a civil társadalmat érintő korlátozásokat, az emberi jogok megsértését, többek közt a halálbüntetés intézményének fenntartását, valamint a szabálytalan parlamenti választásokat – bíráló állásfoglalást is elfogadott. A Parlament 2017. április 6-án [sürgős állásfoglalást fogadott el a belarusz helyzetről](#), amelyben elítélte a 2017. februári és márciusi békés országos tüntetésekkel szembeni kemény fellépést. A Parlament 2018. április 19-i állásfoglalásában támogatta az Unió kritikát is megfogalmazó szerepvállalását Belaruszban, amennyiben ez feltételeket foglal magában a demokratizálódás felé vezető konkrét lépésekre, valamint az alapvető szabadságok és emberi jogok tiszteletben tartására vonatkozóan. Különösen felhívja

[8]<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/02/25/belarus-eu-prolongs-arms-embargo-and-sanctions-against-4-individuals-for-one-year/>

[9]https://eeas.europa.eu/delegations/belarus_en/43689/EU-Belarus%20Coordination%20Group%20met%20for%20the%20fifth%20time

Belaruszt arra, hogy a halálbüntetés végleges eltörlése felé tett első lépésként csatlakozzon a halálbüntetések végrehajtására vonatkozó globális moratóriumhoz. 2018. október 4-i állásfoglalásában a Parlament ismételten elítélte az újságírók és a független média zaklatását és fogva tartását, és megismételte felhívását a demokratikus elvek, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére.

B. Parlamentek közötti együttműködés

A választások Belaruszban történő lebonyolításának módja miatt a Parlament nem ismeri el az ország Nemzetgyűlését. Ennélfogva nem is tart fenn vele kétoldalú kapcsolatokat. A Parlament Belarusszal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttsége ehelyett rendszeresen találkozik a belarusz ellenzék és a civil társadalom tagjaival az országban zajló politikai és gazdasági fejlemények megvitatása céljából. A választásokra vonatkozó EBESZ-normák teljesítése előfeltétele annak, hogy Belarusz beléphessen az Euronest Parlamenti Közgyűlésbe (ami azt jelenti, hogy a parlamenti választásokra vonatkozó demokratikus normáknak való megfelelés megvalósulásáig a fehérorosz képviselők nem vesznek részt az Euronest Parlamenti Közgyűlésben és annak különböző szerveiben). Az Európai Parlament küldöttségei azonban többször – például 2015 júniusában, 2017 júliusában és 2018 októberében – utaztak Belaruszba.

C. Választásmegfigyelés

Belarusz 2001 óta nem hívta meg a Parlamentet a választások megfigyelésére. A legutóbbi parlamenti választásokat 2016. szeptember 11-én tartották az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala és az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése választási megfigyelő misszióinak részvételével.

Mario Damen
04/2019

